

Fødevarøkonomisk Institut

Landbrugsregnskabsstatistik 2007 Materialeudvælgelse og definitioner

Henrik Bolding Pedersen
Henrik@foi.dk

**Signatur-
forklaring**

- Nul eller mindre end ½ af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
- ... Oplysning foreligger ikke
- Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie. Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Symbols

- Nil or less than half the final digit shown
- Not applicable
- .. Available information not conclusive or not disclosable
- ... Data not available
- Horizontal or vertical line indicates break in series, which means that data before and after break in series are not fully comparable

Due to rounding, the figures given for individual items do not necessarily add up to the corresponding totals shown.

Indholdsfortegnelse:

1. Materialeudvælgelse og beregningsmetoder	4
1.1 Grupperinger i regnskabsstatistikken.....	4
1.2 Klassifikation af bedrifter	6
1.3 Udvalgelse af regnskabsførende landbrug	9
1.4 Regnskabsstatistikens udarbejdelse og repræsentativitet	15
2. Definitioner	16
2.1 Areal og høstudbytte	16
2.2 Husdyrbestand	17
2.3 Arbejdsindsats	17
2.4 Kapitalindsats	17
2.5 Bruttoudbytte	18
2.6 Driftsomkostninger	20
2.7 Driftsresultat fra landbrugsbedriften	21
2.8 Landmandsfamiliens løbende indkomst og forbrug	21
2.9 Investeringer og finansiering	22
2.10 Aktiver og passiver	23
2.11 Kapitalforskydninger	23
2.13 Landbrugets aflønning af arbejde og kapital	24

Tabeloversigt:

Tabel 1. Økonomisk størrelsesenhed (ESE) omregnet til antal ha eller stk. husdyr	7
Tabel 2. Definition af driftsformer	8
Tabel 3. Fordeling af populationen af landbrug efter landbrugsarealets størrelse og efter driftsform ifølge landbrugs- og gartneritællingen 2007.....	10
Tabel 4. Fordeling af stikprøven efter landbrugsareal og driftsform	11
Tabel 5. Populationen og stikprøven efter landbrugsareal og heltid/deltid	11
Tabel 6. Populationen og stikprøven fordelt efter økonomisk størrelse	12
Tabel 7. Populationen og stikprøven fordelt efter regioner	12
Tabel 8. Populationen og stikprøven fordelt efter bruger alder	13
Tabel 9. Populationen og stikprøven fordelt efter hoveddriftsform	13
Tabel 10. Populationen og stikprøven af heltidsbrifter med svin m.v.	14
Tabel 11. Populationen og stikprøven af heltidsbedrifter fordelt efter hoveddriftsform og årsværk	14
Tabel 12. Populationen og stikprøven af deltidsbedrifter	14
Tabel 13. Sammenlignelig statistik for arealanvendelse og husdyrbestand	16

1. Materialeudvælgelse og beregningsmetoder

Ved udvælgelsen af regnskabsførende landbrug tages der hensyn til såvel ønsket om en repræsentativ national regnskabsstatistik som de krav, der stilles i forbindelse med EU's informationsnet for landøkonomisk bogføring også kaldet RICA eller FADN.

I det følgende er materialeudvælgelsen og udarbejdelsen af statistikken beskrevet i hovedtræk. Beskrivelsen dækker såvel den trykte publikation *Landbrugsregnskabsstatistik 2007* som tabeller på Internettet.

1.1. Grupperinger i regnskabsstatistikken

Regnskabsstatistikken har som mål at være repræsentativ for alle bedrifter som helhed samt for henholdsvis hel- og deltidsbedrifter. I statistikken indgår både enkeltmandsejede bedrifter og selskabsejede bedrifter hovedsagelig i form af I/S'er. Andelen af selskabsejede bedrifter er imidlertid for lille til at udgøre en selvstændig gruppedannelse. Inden for de førnævnte hovedgrupperinger vises der resultater for følgende delgrupperinger:

Publikation:

For *alle bedrifter* vises 5 års oversigt og 3 grupperinger efter henholdsvis

Arealgrupper

Økonomiske størrelsesgrupper

Regioner

For *heltidsbedrifter* vises 5 års oversigt og 3 grupperinger efter henholdsvis

Driftsformer

Bruger alder

Standardarbejdsforbrug i årsværk

Herudover vises en kombination, hvor der inden for tre generelle driftsformer er opdelt efter årsværk.

For *deltidsbedrifterne* vises 5 års oversigt.

Internettet: (www.foi.life.ku.dk -> Statistik -> Landbrug)

For seneste regnskabsår findes de mest detaljerede tabeller for følgende grupperinger:

Alle bedrifter:

Arealgrupper

Økonomiske størrelsesgrupper

Regioner

Heltidsbedrifter:

Driftsformer

Driftsformer og årsværk

Brugeralder og årsværk

Svin (specialiserede svinebedrifter)

Deltidsbedrifter:

Brugeralder og årsværk

Herudover findes en tidsserie fra 1990 på ca. 300 variable for følgende grupperinger:

Alle bedrifter

Alle heltidsbedrifter

Alle deltidsbedrifter.

For heltidsbedrifterne finder yderligere følgende tidsserier grupperet efter driftsform og årsværk:

Planter

Planter, 1 – 2 årsværk

Planter, over 2 årsværk

Kvæg

Kvæg, 1 – 2 årsværk

Kvæg, 2 – 3 årsværk

Kvæg, over 3 årsværk

Svin, fjerkræ mv.

Svin, fjerkræ mv., 1 – 2 årsværk

Svin, fjerkræ mv., 2 – 3 årsværk

Svin, fjerkræ mv., over 3 årsværk

Svin (specialiserede svinebedrifter)

Søer/smågrise (Søer primært med salg af smågrise)

Søer/slagtesvin (Søer primært med salg af slagtesvin)
Slagtesvin (Slagtesvin baseret på indkøbte smågrise)

Pelsdyr.

1.2. Klassifikation af bedrifter

Bedrifterne i landbruget klassificeres efter forskellige kriterier. Inddeling på basis af region, arealstørrelse og bruger alder sker direkte ud fra de indsamlede oplysninger, mens klassifikationen efter økonomisk størrelse, driftsform samt arbejdsindsats sker på grundlag af særskilte beregninger.

Klassifikationen efter *økonomisk størrelse* foretages ud fra de enkelte bedrifters samlede standarddækningsbidrag (SDB). Standarddækningsbidraget udtrykker forskellen mellem bruttoudbyttet og de tilhørende stykomkostninger. Begrebet SDB er udviklet i EF-regie i 1970'erne med henblik på at få et ensartet og sammenligneligt størrelsesmål for de enkelte bedrifter uanset driftsform. Alle afgrødetyper og husdyrarter tildeles i beregningen af SDB en vægt, som afspejler deres betydning målt ved det gennemsnitlige dækningsbidrag, jf. tabel 1. I den foreliggende statistik refereres til et estimat for 2004, og der beregnes SDB for hver enkelt driftsgren, idet der for salgsafgrødernes vedkommende sondres mellem Øerne og Jylland.

Bedrifternes størrelse er anført i europæiske størrelsesenheder (ESE), hvor en størrelsesenhed svarer til et standarddækningsbidrag på 1.200 Euro eller 8.929 kr. I tabel 1 vises hektar eller husdyr pr. økonomisk størrelsesenhed i 2004-kr. Standarddækningsbidraget pr. hektar eller husdyr kan således beregnes ud fra tabellen, fx er standarddækningsbidraget fra en malkeko 12.576 kr. ($8.929/0,71$).

EU-informationsnettets klassifikation efter *driftsform* omfatter en række forskellige driftsformer, som imidlertid ikke alle har interesse under danske forhold. De danske landbrugsbedrifter klassificeres i udvælgelsesproceduren således alene på grundlag af 18 driftsformer, jf. tabel 2. I nogle driftsformer er antallet af bedrifter forholdsvist lavt, hvorfor der ved udarbejdelsen af statistikken foretages en yderligere aggregering til 7 driftsformer, jf. tabel 3. og 4. Inddelingen sker på grundlag af standarddækningsbidragets sammensætning.

Grupperingerne efter *arbejdsindsats* (herunder opdelingen i heltids- og deltidsbedrifter) foretages på grundlag af de enkelte bedrifters standardarbejdsforbrug. Dette be-

regnes ved hjælp af en funktion, som tager hensyn til omfanget af bedriftens aktiviteter opdelt på de enkelte driftsgrene. Beregningen af standardarbejdstimer justeres årligt ud fra analyser af regnskabsmaterialet. Bedrifter med 1.665 standardarbejdstimer og derover defineres som heltidsbedrifter.

Tabel 1. Økonomisk størrelsesenhed (ESE) omregnet til antal ha eller stk. husdyr

	Øerne	Jylland
	--- antal hektar pr. størrelsesenhed ---	
Byg	1,42	1,59
Hvede	1,26	1,35
Rug	1,60	1,66
Havre og blandsæd	1,51	1,52
Ærter	1,55	1,74
Oliefrø	1,43	1,52
Frø til udsæd	1,13	1,19
Ærter til konserver	1,31	1,27
Grønsager	0,14	0,14
Kartofler	0,35	0,50
Sukkerroer til fabrik	0,53	0,70
Brak	3,92	3,92
	Hele landet	
	Antal årsdyr pr. størrelsesenhed	
Malkekøer	0,71	
Ammekøer	3,14	
Kvier over 2 år	18,18	
Tyre og stude over 2 år	4,49	
Kvier, 1 – 2 år	18,46	
Tyre og stude 1 – 2 år	4,63	
Kalve under 1 år	10,26	
Søer	2,79	
Slagtesvin	26,09	
Heste	35,29	
Får	200,00	
Høner	225,56	
Slagtekyllinger	789,47	
Kalkuner, ænder og gæs	71,30	
Pelsdyr	12,90	

Standardarbejdsforbruget benyttes for at undgå en u hensigtsmæssig indvirkning af arbejdskraftens kvalitet, bedriftens mekaniseringsgrad og maskinstationsanvendelsen, hvilket ville være følgen af anvendelse af faktisk arbejdsindsats.

Tabel 2. Definition af driftsformer

Betegnelse	Egenskaber
Planteproduktion	
1 Korn, raps, proteinafgrøder og brak	Mere end 2/3 af bedriftens SDB ¹ kommer fra korn, raps, proteinafgrøder og brak med tilskud.
2 Alsidig planteproduktion	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra agerbrug, men højst 2/3 fra korn, raps, proteinafgrøder og brak.
3 Planteproduktion + gartneri	Mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra agerbrug, og mere end 1/3 fra enten gartneri eller frugtavl + planteskole. Omfatter endvidere bedrifter, hvor mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra enten gartneri eller frugtavl + planteskole; ingen anden produktionsretning bidrager med mere end 1/3 af bedriftens samlede SDB.
4 Alsidigt landbrug, planteproduktion	Mere end 1/3 og højst 2/3 af bedriftens SDB kommer fra agerbrug; ingen anden produktionsretning bidrager med mere end 1/3 af bedriftens samlede SDB.
Kvægproduktion	
5 Malkekvæg	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra malkekvæg, og mere end 2/3 af SDB fra malkekvæg kommer fra malkekøer.
6 Kvæg, opdræt/fedning	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra kvæg, men højst 1/10 fra malkekøer.
7 Kvæg, blandet	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra kvæg, og mere end 1/10 fra malkekøer; ekskl. bedrifter i driftsform 5.
8 Kvæg/får/hest	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra kvæg + får + heste, men højst 2/3 fra kvæg.
9 Alsidigt landbrug, malkekvæg	Højst 2/3 af bedriftens SDB kommer fra kvæg + får + heste, men mere end 1/3 kommer fra malkekvæg, og mere end 2/3 af SDB fra malkekvæg kommer fra malkekøer; ingen anden produktionsretning bidrager med mere end 1/3 af bedriftens samlede SDB.
10 Alsidigt landbrug, kvæg/får/hest	Mere end 1/3 og højst 2/3 af bedriftens SDB kommer fra kvæg + får + heste; ekskl. bedrifter i driftsform 9; ingen anden produktionsretning bidrager med mere end 1/3 af bedriftens samlede SDB.
11 Malkekvæg + planteproduktion	Mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra malkekvæg, og mere end 1/3 fra agerbrug; mere end 2/3 af SDB fra malkekvæg kommer fra malkekøer.
12 Planteproduktion + kvæg/får og heste	Mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra agerbrug, og mere end 1/3 fra kvæg + får + heste; ekskl. bedrifter i driftsform 11.
Svine-, fjerkræ- og pelsdyrproduktion	
13 Svin	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra svin.
14 Svin, fjerkræ og pelsdyr	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra svin + fjerkræ + pelsdyr, men højst 2/3 fra svin.
15 Svin/fjerkræ/pelsdyr + kvæg/får/hest	Mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra svin + fjerkræ + pelsdyr, og mere end 1/3 fra kvæg + får + heste. Omfatter endvidere bedrifter, hvor mere end 1/3 og højst 2/3 af bedriftens SDB kommer fra svin + fjerkræ + pelsdyr; ingen anden produktionsretning bidrager med mere end 1/3 af bedriftens samlede SDB.
16 Svin/fjerkræ/pelsdyr + planteproduktion	Mere end 1/3 af bedriftens SDB kommer fra svin + fjerkræ + pelsdyr, og mere end 1/3 fra agerbrug.
17 Blandt landbrug	Driftsformer, der ikke er dækket af øvrige grupper.
18 Pelsdyr	Mere end 2/3 af bedriftens SDB kommer fra pelsdyr.

1) SDB = Standarddækningsbidrag.

1.3. Udvalgelse af regnskabsførende landbrug

Populationen af landbrug omfatter samtlige bedrifter, som ifølge Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritællinger har et standarddækningsbidrag fra landbrugsproduktionen på mindst 50 pct. af bedriftens samlede standarddækningsbidrag fra landbrugs- og gartneriproduktion, og som har et dyrket areal i alt - bortset fra skov og have - på 10,0 ha og derover. Desuden indgår arealløse bedrifter med pelsdyr, ligesom der kan indgå enkelte andre bedrifter med mindre end 10,0 ha, såfremt den økonomiske størrelse overstiger 8 ESE.

Udvælgelsen af de regnskabsførende landbrug til regnskabsstatistikken blev foretaget på basis af landbrugs- og gartneritællingen for 2006. Populationen inddeles i grupper (stratifikation af populationen). Denne inddeling danner grundlag for stikprøvens fordeling og bygger på en klassifikation med hensyn til følgende kendetegn:

1. Beskæftigelsesforhold (heltids- eller deltidslandbrug)
2. Økonomisk størrelse
3. Driftsform
4. Landbrugsareal
5. Bruger alder
6. Beliggenhed

Den endelige statistik opregnes i følge landbrugs- og gartneritællingen 2007, der bestod af landbrug af 35.329 bedrifter klassificeret som landbrug. I tabel 3 er disse bedrifter fordelt på undergrupper efter arealstørrelse og driftsform, mens stikprøven er vist i tabel 4.

I tabellerne 5 - 12 er populationen og stikprøven fordelt på de delpopulationer, der danner grundlag for statistikken. Den enkelte bedrifts placering i statistikken er baseret på en opdeling ud fra de endelige regnskabsdata og ikke på klassificeringen i henhold til landbrugs- og gartneritællingen.

For landbruget under ét udgør stikprøven 5,3 pct. af hele populationen. Betragtes delpopulationerne, varierer udvalgsprocenten imidlertid betydeligt, dels for at tage højde for en større spredning i resultaterne blandt større bedrifter, dels for at opnå et tilstrækkeligt stort antal bedrifter til at repræsentere de mindre delpopulationer. Ved udvælgelsen er det tilstræbt, at det størst mulige antal landbrug indgår i statistikken flere år i træk. Af de landbrug, der danner grundlag for den foreliggende publikation, indgik 70 pct. således også i statistikken for 2006.

Tabel 3. Fordeling af populationen af landbrug efter landbrugsarealets størrelse og efter driftsform ifølge landbrugs- og gartneritællingen 2007¹⁾

Driftsform	Landbrugsareal, hektar						I alt
	5- 9,9	10,0- 19,9	20,0- 29,9	30,0- 49,9	50,0- 99,9	100,0 og over	
	----- antal bedrifter -----						
Planteproduktion							
1 Korn, raps, proteinafgrøder og brak	15	4 083	2 615	2 778	2 391	1 676	13 557
2 Alsidig planteproduktion	59	1 428	786	922	1 210	1 304	5 709
3 Planteproduktion + gartneri	17	38	3	26	24	25	134
4 Alsidigt landbrug, planteproduktion	16	98	68	74	62	83	401
Kvægproduktion							
5 Malkekvæg	77	157	177	441	1 449	2 133	4 434
6 Kvæg, opdræt/fedning	102	375	96	59	42	10	683
7 Kvæg, blandet	2	8	6	7	14	9	46
8 Kvæg/får/heste	0	572	155	83	68	60	937
9 Alsidigt landbrug, malkekvæg	0	12	4	11	26	70	124
10 Alsidigt landbrug, kvæg/får/heste	0	8	11	5	1	2	25
11 Malkekvæg + planteproduktion	0	18	25	60	118	195	415
12 Planteproduktion + kvæg/får/heste	42	1 188	527	487	316	117	2 678
Svine-, fjerkræ- og pelsdyrproduktion							
13 Svin	405	35	44	100	347	699	1 631
14 Svin/fjerkræ/pelsdyr	62	21	6	22	21	40	171
15 Svin/fjerkræ/pelsdyr + kvæg/får/heste	13	10	8	13	27	54	125
16 Svin/fjerkræ/pelsdyr + planteproduktion	34	88	139	319	755	1 593	2 928
17 Blandt landbrug	3	3	0	4	5	4	19
18 Pelsdyr	715	184	109	128	122	58	1 314
I alt	1 562	8 324	4 778	5 538	6 996	8 131	35 329

- 1) Populationen omfatter alene de bedrifter fra landbrugs- og gartneritællingen, hvor et beregnet standarddækningsbidrag fra landbrugsproduktionen udgør mindst 50 pct. af det samlede standarddækningsbidrag fra landbrugs- og gartneriproduktionen.

Tabel 4. Fordeling af stikprøven efter landbrugsareal og driftsform

Driftsform	----- Landbrugsareal, hektar -----						I alt
	5,0- 9,9	10,0- 19,9	20,0- 29,9	30,0- 49,9	50,0- 99,9	100,0 og over	
	----- antal bedrifter -----						
Planteproduktion							
1 Korn, raps, proteinafgrøder og brak	-	69	57	69	93	115	403
2-4 Overvejende planteproduktion	-	31	27	36	50	141	285
Kvægproduktion							
5-8 Kvæg	6	11	5	22	120	304	468
9-12 Overvejende kvægproduktion	-	21	13	18	18	37	107
Svine-, fjerkræ- og pelsdyrproduktion							
13-14 Svin	30	3	2	9	40	122	206
15-17 Overvejende svineproduktion	11	4	4	16	49	238	322
18 Pelsdyr	43	12	4	4	17	9	89
I alt	90	151	112	174	387	966	1 880

Note: Ved udarbejdelsen af statistikken er driftsformerne aggregeret som vist i denne tabel. Numrene henviser til de i tabellerne 2 og 3 anvendte.

Tabel 5. Populationen og stikprøven fordelt efter landbrugsareal og heltid/deltid

Hektar	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Under 10,0	811	706	1 517	77	13	90
10,0 – 19,9	194	8 917	9 111	16	135	151
20,0 – 29,9	232	3 818	4 050	10	102	112
30,0 – 49,9	898	4 411	5 310	45	129	174
50,0 – 99,9	4 413	2 872	7 285	281	106	387
100,0 og derover	7 949	108	8 057	962	4	966
I alt	14 497	20 832	35 329	1 391	489	1 880

Tabel 6. Populationen og stikprøven fordelt efter økonomisk størrelse

ESE	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Under 8	-	2 369	2 369	-	24	24
8,0 – 15,9	-	7 645	7 645	-	135	135
16,0 – 39,9	103	8 277	8 380	2	227	229
40,0 – 99,9	4 154	2 540	6 694	169	103	272
100,0 – 249,9	6 444	-	6 444	559	-	559
250,0 ESE og over	3 797	-	3 797	661	-	661
I alt	14 497	20 832	35 329	1 391	489	1 880

Tabel 7. Populationen og stikprøven fordelt efter landsdele

Region	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Hovedstaden og Bornholm	339	1 070	1 409	33	27	60
Sjælland	1 802	3 468	5 270	162	92	254
Fyn 1)	1 163	1 644	2 807	111	35	146
Syddjylland 1)	3 719	3 945	7 665	372	95	467
Østjylland 2)	1 561	2 929	4 489	141	66	207
Vestjylland 2)	2 945	3 485	6 430	284	81	365
Nordjylland	2 969	4 290	7 259	288	93	381
I alt	14 497	20 832	35 329	1 391	489	1 880

- 1) Landsdelene Fyn og Syddjylland udgør tilsammen region Syddanmark.
- 2) Landsdelene Øst- og Vestjylland udgør tilsammen region Midtjylland.

Table 8. Populationen og stikprøven fordelt efter brugeralder

Brugeralder, år	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Under 35	1 513	1 251	2 764	154	27	181
35 – 44	4 291	3 982	8 273	464	101	565
45 – 54	4 818	5 491	10 309	476	159	635
55 – 64	3 355	5 570	8 925	256	117	373
65 og over	521	4 537	5 058	41	85	126
I alt	14 497	20 832	35 329	1 391	489	1 880

Table 9. Populationen og stikprøven fordelt efter hoveddriftsform

Hoveddriftsform	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Planteproduktion	4 126	15 704	19 829	296	392	688
Kvægproduktion	5 307	4 049	9 355	508	67	575
Svineproduktion ¹⁾	4 142	685	4 827	509	19	528
Pelsdyrproduktion	923	394	1 317	78	11	89
I alt	14 497	20 832	35 329	1 391	489	1 880

1) Omfatter også fjerkræproduktion og bedrifter med blandet landbrug, jf. tabel 2.

Tabel 10. Populationen og stikprøven af heltidsbedrifter med svin m.v.

	----- Populationen -----	----- Stikprøven -----
Hoveddriftsform:		
Søer med smågrise	1 378	186
Søer, integreret produktion	1 139	147
Slagtesvin (indkøbte grise)	1 023	84
Fjerkræ m.v.	601	92
I alt	4 142	509

Tabel 11. Populationen og stikprøven af heltidsbedrifter fordelt efter hoveddriftsform og årsværk (1 årsværk = 1665 timer)

Årsværk	----- Populationen -----			----- Stikprøven -----		
	Plante- produktion	Kvæg- produktion	Svine- produktion	Plante- produktion	Kvæg- Produktion	Svine- produktion
1,0 – 1,9	2 773	1 942	1 285	141	94	87
2,0 – 2,9	...	1 765	1 012	...	153	98
3,0 og over	1 353	1 600	1 845	155	261	324
I alt	4 126	5 307	4 142	296	508	509

Anmærkning.: For planteproduktion udgør bedrifterne med 2 årsværk og derover én gruppe.

Tabel 12. Populationen og stikprøven af deltidsbedrifter, fordelt efter bruger alder og årsværk

	Populationen	Stikprøven
Bruger under 65 år		
0 – 0,49 årsværk	9 731	186
0,50 – 0,74 årsværk	3 852	120
0,75 – 0,99 årsværk	2 712	98
Bruger 65 år og over	4 537	85
I alt	20 832	489

1.4. Regnskabsstatistikens udarbejdelse og repræsentativitet

Da bedrifterne inden for en undergruppe kan have tilhørt strata med forskellige udvalgsprocenter, tildeles de enkelte bedrifter individuelle vægte ved udregning af gennemsnitstal for undergrupper. Vægtene afhænger af udvalgsandelen i det stratum, bedrifterne tilhørte ved udvælgelsen, dvs. tællingen i sommeren 2006. Gennemsnitstallene pr. bedrift for hele populationen og afgrænsede opdelinger beregnes som vejede gennemsnit af gennemsnitstal fra undergrupperne. Som vægte anvendes bedrifternes fordeling i de respektive undergrupper, optalt i det driftsår som regnskabsmaterialet vedrører, dvs. tællingen i sommeren 2007.

Til opvejning anvendes programmet CLAN, der afvikles i statistikværktøjet SAS, og som oprindeligt er udviklet af det svenske statistikbureau, SCB. Hver enkelt bedrift tildeles en vægt, der tager udgangspunkt i en klassificering efter standarddækningsbidrag og driftsform. Inden for landbrugsstatistikken er regnskabsmaterialet yderligere delt op i grupperne konventionelle heltids- og deltidsbedrifter, samt omlagte økologiske bedrifter og økologiske bedrifter under omlægning.

Materialeudvælgelsen til regnskabsstatistikken hviler som tidligere nævnt på Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling. I tabel 13 vises en sammenligning mellem væsentlige strukturoplysninger i tællingen og regnskabsstatistikken.

I en række tabeller er der for centrale nøgletal (fx løbende indkomst) foretaget en kvartilopdeling med henblik på at belyse variationen for det pågældende nøgletal. De anførte oplysninger er gennemsnit for henholdsvis 1. og 4. kvartilgruppe.

Om statistikken repræsentativitet skal det bemærkes, at den anvendte fremgangsmåde ved udvælgelsen af landbrugene ikke muliggør en objektiv angivelse af sikkerheden, og enkelte af tallene kan være behæftede med mindre systematiske fejl. Statistikken må dog som helhed anses for at være repræsentativ for såvel de strukturelle som de økonomiske forhold i dansk landbrug.

Valget af hvilke oplysninger, der offentliggøres i den trykte regnskabsstatistik, hviler på et skøn. Til grund for de viste tabeller ligger imidlertid et omfattende sæt af mere detaljerede oplysninger, der for hver gruppering indeholder flere enkeltinformationer. De mest detaljerede tabeloplysninger findes under ”Udvidede tabeller fra 1999 og frem” på www.foi.life.ku.dk/Statistik/Landbrug.

Tabel 13. Sammenlignelig statistik for arealanvendelse og husdyrbestand 2007

	--Landbrugs- og gartneritællingen ¹⁾ --			----- Regnskabsstatistikken -----		
	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter	Heltids- bedrifter	Deltids- bedrifter	Alle bedrifter
Arealanvendelse	----- Hektar pr. bedrift -----					
Korn	69,8	16,6	38,9	74,1	17,2	40,5
Ærter	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2
Raps	7,5	1,5	4,0	8,1	1,6	4,3
Kartofler	2,5	0,1	1,1	3,0	0,2	1,3
Sukkerroer til fabrik	2,2	0,2	1,1	2,2	0,2	1,0
Frø- og gartneriafgrøder	6,5	0,7	3,2	4,9	0,7	2,4
Grovfoder	31,8	6,9	17,3	32,3	6,3	17,0
Brak inkl. non-food	7,6	1,8	4,3	9,9	1,9	5,2
I alt	128,4	28,0	70,0	134,8	28,2	71,9
Husdyrbestand, primo	----- Antal pr. bedrift -----					
Malkekøer	35	0	15	37	0	15
Ammekøer	3	3	3	3	3	3
Andet kvæg	48	7	24	51	10	27
Avlssvin	76	0	32	79	0	33
Andre svin	791	19	342	825	22	352

¹⁾ Danmarks Statistik

2. Definitioner

2.1. Areal og høstudbytte

Landbrugsarealet er opdelt på selveje og forpagtning. Arealet med gårdsplads, veje, have, skov m.m. indgår ikke i arealgrundlaget.

I grundmaterialet til statistikken findes oplysninger om en lang række afgrøder, der i en vis udstrækning aggregeres i tabellerne. Den fulde liste over afgrøder kan ses i spørgeskemaet på nettet: www.foi.life.ku.dk/Statistik under ”Indberetning af regnskaber” og ”Indberetning 2007”.

Braklagte arealer omfatter også arealer med nonfood afgrøder.

Der indsamles høstudbytter for alle landbrugsafgrøder, herunder også grovfoder. Derimod indsamles der ikke høstudbytter for gartneriafgrøder.

Ved vurdering af udbyttevariationerne bør der tages hensyn til, at dyrkningsbetingelserne og kornarternes udbredelse varierer fra region til region.

2.2. Husdyrbestand

Til de enkelte kategorier af husdyr skal det bemærkes, at avlssvin omfatter søer, gylte og avlsorner, mens andre svin fortrinsvis består af slagtesvin. Sopolte til senere anvendelse i avlen indgår dog også under andre svin. Som supplement til statusoplysningerne er antallet af dyreenheder beregnet. Beregningen er fra 2003 baseret på antal årsdyr og de officielt gældende omregningsfaktorer fra Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

2.3. Arbejdsindsats

Arbejdsindsatsen opgøres både for brugerfamiliens og den lønnede arbejdskrafts vedkommende i form af antal effektive arbejdstimer ved såvel det manuelle arbejde som den registrerbare del af driftslederindsatsen. Denne driftslederindsats omfatter fx planlægning og regnskabsføring samt køb og salg i forbindelse med driften.

Omfanget af midlertidig medhjælp og akkordarbejde, der kun har kunnet oplyses i form af udbetalt løn, er omregnet ved hjælp af en timeløn, der er beregnet ud fra gruppe C i overenskomstmæssige landbrugslønninger. Timelønnen er 2007 beregnet til 159 kr.

Brugerens alder refererer til den 1. juni.

2.4. Kapitalindsats

Landbrugsaktiverne omfatter alle aktiver, der inden for den enkelte bedrift tjener landbrugsmæssig produktion, dvs. fast ejendom, husdyr, inventar og lagerbeholdninger. Der tages ikke hensyn til ejerforholdet for de pågældende aktiver, hvilket bevirker, at forpagtede værdier indregnes på lige fod med værdier i brugerens besiddelse. Kontante midler samt udestående fordringer medregnes ikke ved opgørelsen af landbrugsaktiverne, ligesom brugerboligen og bortforpagtning heller ikke indgår.

Værdien af fast ejendom er ansat til kontantværdi på grundlag af de offentlige ejendomsvurderinger. Primo- og ultimoværdierne af jord og bygninger er vurderingerne / årsreguleringerne pr. 1/10 2006 og pr. 1/10 2007. Investeringer i fast ejendom, som endnu ikke er vurderet, medtages til den værdi, som de forventes at få ved den nærmest følgende vurdering.

Mælkekvoten værdiansættes særskilt til 80 pct. af den aktuelle pris ifølge kvotebørsen, som den er kendt på statutidspunktet. Ved opgørelsen i regnskabsstatistikken er mælkekvoteværdien udspecificeret, men fortsat medregnet under fast ejendom. Værdien af bedriftens mælkekvote fastsættes herefter ud fra kvotens fedtprocent på den enkelte bedrift i forhold til en gennemsnitlig fedtprocent på 4,36.

Betalingsrettigheder er værdisat særskilt, og udgør sammen med andre rettigheder fx til industrikartofler og sukkerroer, en del af driftskapitalen.

Værdien af jordbeholdningerne, der hovedsagelig omfatter udbragt kunstgødning, frø og korn, optages for indkøbte beholdningers vedkommende til indkøbspriser, mens fx udsæd af egen avl tilsvarende fastsættes til markedspris.

Husdyrenes værdiansættelse er ligeledes baseret på handelsmæssige priser. Til hjælp ved denne opgørelse foreligger der et sæt vejledende priser.

Inventarkapitalen, der omfatter alle inventargenstande undtagen håndredskaber og andre mindre bestanddele, er opgjort til den nedskrevne værdi. Denne består af inventarbestandens anskaffelsespris reduceret med de i den samme periode foretagne driftsmæssige afskrivninger efter lineær metode. Inventarværdien indeholder også leasede aktiver, såfremt disse er indeholdt i regnskabet.

Lagerbeholdninger består hovedsagelig af korn og kraftfoder, men der indgår også pelsdyrskind og hvalpe, grovfoder, fyringsolie, kemikalier og byggematerialer m.v. Lagerbeholdninger af indkøbte driftsmidler er optaget i status til dagspris - eventuelt til forventet udnyttelsespris.

2.5. Bruttoudbytte

Ved bruttoudbyttet forstås værdien af den samlede produktion, der hidrører fra:

- a. *Indtægter* fremkommet ved direkte salg af bedriftens produkter samt ved ydelser fra landbruget til andre bedrifter eller erhvervsgrupper, herunder arbejde med og udleje af driftsmidler.
- b. *Internt forbrug* af korn og grovfoder på bedriften.
- c. *Værdiændringer i husdyrbestand og lagerbeholdninger* fra årets begyndelse til årets slutning.
- d. *Naturalier* fx til medhjælp eller brugerfamilien.
- e. *Direkte tilskud* omfattende tilskud til plante- og husdyrproduktion.

Salgsindtægterne (inkl. erstatninger) er fratrukket enkelte direkte udgifter forbundet med salget. Endvidere er indkøb af husdyr trukket fra ved beregning af bruttoudbyttet fra de respektive kategorier af husdyr. Andet udbytte af kvæg og udbytte af svin er således reduceret med indkøb af henholdsvis kvæg og svin, mens udbyttet af fjerkræ er reduceret med indkøb af rugeæg, kyllinger og fjerkræ i øvrigt. Hvor fjerkræ og pelsdyr ikke er vist særskilt omfatter betegnelsen *andre husdyr m.v.* alle andre husdyr end kvæg og svin samt diverse indtægter, som ikke kan henføres til en bestemt driftsgren.

Værdiændringerne afspejler principielt værdien af forskydninger mellem primo og ultimo. Prisbetingede ændringer (konjunktur) indgår derfor i beregningen af bruttoudbyttet, men er vist særskilt, så resultatet af landbrugsdriften kan analyseres på flere måder.

Udleje af driftsmidler omfatter arbejde for andre med bedriftens maskiner samt udleje af maskiner og driftsbygninger. Under diverse indgår bl.a. indtægter fra udleje af jagt- og fiskeret samt fra grusgrave og mindre skove. Husleje i form af naturalløn og lejeindtægter i øvrigt fra beboelsesbygninger, der indgår i landbrugskapitalen, medregnes ligeledes under diverse indtægter. Derimod indgår en beregnet huslejeværdi af brugerfamiliens bolig under overskud fra brugerbolig ved opgørelsen af den samlede løbende indkomst, mens udbytte fra andre selvstændigt vurderede beboelsesbygninger medregnes under driftsresultat fra andre erhverv. Hvis en aktivitet under andre kilder udgør mere end 50 pct. af dækningsbidraget på den enkelte bedrift søges aktiviteten normalt flyttes til andre erhverv.

Alle produktionstilskud, hvoraf hovedparten har baggrund i EU's landbrugsordninger, betragtes som en del af bruttoudbyttet. Produktionstilskuddene kan henføres til et bestemt produkt eller en given driftsgren (fx raps, ammekøer eller slagtekalve). Hovedparten af produktionstilskuddene er ophørt fra 2005, hvor en stor del af EU-støtten er

afkoblet fra produktionen. Afkoblet støtte i medfør af enkeltbetalingsordningen indgår i generelle driftstilskud og er medtaget i driftsresultatet. Derudover omfatter generelle driftstilskud bl.a. tilskud til yngre jordbrugere, forbedringsstøtte, miljøtilskud og tilskud til økologisk jordbrugsproduktion.

2.6. Driftsomkostninger

Ved driftsomkostninger forstås de omkostninger, der er forbundet med bruttoudbyttets frembringelse. De kan opdeles i følgende grupper:

- a. *Udgifter* undtagen renter, forpagtningsafgift og investeringer.
- b. *Forbrug* af hjemmeavlet korn og grovfoder.
- c. *Beholdningsformindskelse* af indkøbt foder, gødning og andre lagerbeholdninger til anvendelse i egen bedrift.
- d. *Afskrivninger* på bygninger, grundforbedringer og inventar.
- e. *Kost og andre naturalydelser* til medarbejdere.

Vedligeholdelse, forsikringspræmier og ejendomsskatter, der kan henføres til brugerfamiliens bolig eller til andre selvstændigt vurderede beboelsesbygninger, er ikke med i landbrugets driftsomkostninger.

I omkostninger til kemikalier indgår de til produkterne hørende afgifter. Det skal desuden bemærkes, at det i nogle tilfælde, hvor sprøjtning er udført af maskinstation, ikke er muligt at udskille kemikalieudgiften, hvorfor en del af denne kan indgå under maskinstation.

Foderstoffer omfatter årets samlede forbrug af indkøbt og hjemmeavlet foderkorn og grovfoder. I foderomkostningen indgår også udgift til græsleje.

Posten diverse omfatter bl.a. udgifter til regnskab og konsulentydelse, samt fx fagblade samt landbrugets andel af den samlede telefonudgift.

Afskrivningerne vedrører driftsbygninger, grundforbedringer og inventar. Det tilsigtes, at bygningsafskrivningerne i regnskabsstatistikken skal være på samme niveau som de beregnede afskrivninger i Danmarks Statistiks sektorstatistik.

Grundforbedringsafskrivningerne vedrører hovedsagelig faste installationer i forbindelse med drænings- og vandingsanlæg. Inventarafskrivningerne beregnes på grund-

lag af den nedskrevne værdi ved årets begyndelse tillagt nettokøbet for det pågældende driftsår. Der anvendes i de fleste tilfælde en lineær afskrivningsprocent på ca. 15, dog afhængig af forholdene på den enkelte bedrift.

Løntilskud til ansættelse af langtidsledige samt tilskud til lære- og praktikpladser er fratrukket omkostningerne til lønnet arbejdskraft.

Beskatning knyttet til landbrugsdriften omfatter ejendomsskatter og CO₂-afgift, mens SO₂-afgift indgår i energiomkostningerne.

2.7. Driftsresultat fra landbrugsbedriften

Når bruttoudbyttet er reduceret med driftsomkostningerne fremkommer *Driftsresultat før renter*. Bedrifternes renteindtægter, -udgifter og forpagtningsafgift er fordelt via en nøgle, der tager udgangspunkt i aktiver vedrørende landbrug, andre erhverv og privat. Efter yderligere reduktion med øvrige finansieringsomkostninger, herunder leje af driftsbygninger, leasing af inventar og låneomkostninger, og tillæg af generelle tilskud, herunder enkeltbetaling, fremkommer *driftsresultatet*.

I nettorenteudgifterne indgår også udbytte fra værdipapirer og indtægter eller omkostninger ved terminsforretninger eller SWAP-aftaler.

2.8. Landmandsfamiliens løbende indkomst og forbrug

Den løbende indkomst omfatter alene poster af løbende karakter. Dette indebærer, at lejlighedsvis forekommende poster som arv og gave, engangstilskud, andre engangsindtægter (fx erstatninger for flerårige gener) ikke indgår i opgørelsen. De nævnte poster opgøres i stedet under finansiering og under egenkapitalforskydning. Evt. børnetilskud er medtaget i opgørelsen af den løbende indkomst.

I statistikken indgår også regnskaber, først og fremmest for interessentskaber (I/S), hvor der ikke foreligger oplysninger om privat indkomst, forbrug m.v. Tabelafnittene om landmandsfamiliens indkomst og forbrug er derfor baseret på de regnskaber, hvori oplysningerne findes. Antallet fremgår af tabellerne. Regnskaber uden privatøkonomiske oplysninger indeholder i stedet posten *udtræk/indskud vedr. I/S m.v.* Denne modsvarer den del af indkomsten fra landbruget, der er anvendt til private formål m.v. og findes i de detaljerede tabeller på hjemmesiden under *egenfinansiering* som et gennemsnit af bedrifter såvel med som uden privatøkonomi.

Overskuddet af brugerboligen fremkommer ved at reducere en beregnet huslejeværdi med boligens andel af de samlede omkostninger til vedligeholdelse, forsikringspræmier og ejendomsskatter. Huslejeværdien beregnes som en procentdel af boligens værdi, idet den offentlige vurdering er fremskrevet på linie med anden fast ejendom, jf. afsnit 2.4. Den benyttede procentsats fastsættes ud fra princippet om omkostningsbestemt husleje. De forskellige delkomponenter i fastsættelsen udgøres af den gennemsnitlige obligationsrente, vedligeholdelse, forsikring og ejendomsskat samt afskrivning. For 2007 er procentsatsen fastsat til 5,9.

Driftsresultatet fra andre erhverv omfatter bl.a. skovdrift, forpagtningsindtægt for bortforpagtet fast ejendom og overskud af selvstændigt vurderede beboelseshuse, som ikke er bolig for brugerfamilien. Lønindtægter uden for bedriften er bruttobeløb inkl. arbejdsmarkedsbidrag.

Forpagtningsafgiften er vist inklusiv ejendomsskatter, mens forsikringspræmier og lignende er fratrukket.

I den personlige skat (inkl. ægtefællens), der også omfatter ejendomsværdiskat og arbejdsmarkedsbidrag af lønindtægt, indgår betalt restskat og tilbagebetalt skat fra tidligere driftsår, hvorimod restskat i forbindelse med indeværende års indkomst ikke er medregnet. Den viste skattebetaling kan derfor ikke fuldt ud sammenholdes med årets indtjening.

De personlige forsikringer består af præmier til livsforsikring, ulykkesforsikring og sygeforsikring samt arbejdsløshedsforsikring, mens egentlig pensionsopsparing betragtes som en særskilt investering.

2.9. Investeringer og finansiering

Investeringsopgørelsen omfatter driftsårets samlede investeringer i landbrugsaktiver, andre materielle aktiver og finansielle aktiver. Posten erhvervelse af fast ejendom under landbrugsaktiver omfatter køb og salg af fast ejendom (herunder rettigheder) samt forøgelse og reduktion af til- og bortforpagtning.

Driftsårets finansiering består af egenfinansiering samt af fremmedfinansiering via nettolåntagning og forpagtning.

Egenfinansieringen fremkommer som summen af den løbende opsparing, de under afsnit 2.8 nævnte engangsposter samt driftsårets samlede afskrivninger, herunder også

personbilens afskrivning. Finansieringen fra forpagtning omfatter både ændringer i omfanget af tilforpagtet fast ejendom og ændringer i omfanget af tilforpagtet løvsøre. For bedrifter med ejet af I/S m.v. indgår udtræk fra selskabet i egenfinansieringen.

2.10. Aktiver og passiver

Opgørelsen af landbrugsaktiverne er omtalt i afsnit 2.4. Brugerboligen og fast ejendom under andre erhverv værdiansættes efter samme princip som fast ejendom under landbrugsaktiverne. Privat personbil er opført til skattemæssig saldo-værdi og værdipapirer til kursværdi.

Aktiver vedrørende andre erhverv omfatter bl.a. bortforpagtede aktiver samt skove, vindmøller og alle selvstændigt vurderede beboelseshuse, der ikke tjener som bolig for brugerfamilien. Under varefordringer medregnes tilgodehavender for bedriftens produkter, herunder driftsfonds og mellemregningssaldi hos handlende, mens andre fordringer refererer til private tilgodehavender.

Gælden er opgjort til kursværdi i overensstemmelse med aktuelle skattemæssige regler, hvilket bl.a. indebærer, at euro- og finanslån medregnes til aktuel valutakurs på statutidspunktet. Forpagtningens værdi under passiverne modsvarer værdien af tilforpagtet fast ejendom og løvsøre, som indgår under aktiverne, og er følgelig værdisat som beskrevet under landbrugsaktiver.

Statslån dækker bl.a. etableringslån til yngre jordbrugere og jordkøbslån samt lån efter statshusmandsloven eller ældre jordlove. Realkreditlån, der optages gennem kreditforeningerne og Dansk Landbrugs Realkreditfond (DLR), omfatter - udover lån på almindelige markedsvilkår - bl.a. grønne obligationslån, jordbrugslån og statsgaranterede gældssaneringslån, som formidles af DLR. Derimod er realkreditlån ydet som rentetilpasningslån i enten kroner eller euro udspecificeret for sig. Banklån omfatter banklån i enhver form, herunder lån i anden valuta og kassekredit. Anden gæld dækker moms- og skattegæld samt forfaldne ydelser på lån.

2.11. Kapitalforskydninger

Forskellen i egenkapitalen mellem primo- og ultimostatus består af den løbende opsparing, udtræk ved I/S m.v., nominelle kapitalændringer på aktiver og fremmedkapital samt andre kapitalændringer.

For fast ejendom fremkommer den nominelle kapitalændring som forskellen i konstantværdien fra årets begyndelse til årets slutning med fradrag af nettoinvesteringer

(investeringer minus afskrivninger) i den faste ejendom. Endvidere korrigeres der for køb og salg af fast ejendom og ændring i forpagtningernes omfang.

For finansielle aktiver udgøres de nominelle kapitalændringer af:

- a. Forskydninger på grund af kursændringer mellem primo og ultimo.
- b. Kursændringer vedrørende købte eller solgte værdipapirer i årets løb.

For gælden består de nominelle kapitalændringer af:

- a. Forskydninger på grund af kursændringer mellem primo og ultimo.
- b. Gevinster eller tab i forbindelse med afdrag på lån, der kursreguleres.
- c. Kursændringer ved optagelse eller indfrielse af kursregulerede lån.

2.12. Landbrugets aflønning af arbejde og kapital

En endelig opdeling af driftsresultatet på henholdsvis arbejds- og kapitalindsatsen er ikke mulig. For at få et indtryk af variationen i aflønningen til disse primære faktorer blandt forskellige typer af landbrug er de traditionelt beregnede resultatmål for aflønningen af enten arbejds- eller kapitalindsatsen anført i det følgende.

Resultatmålene fremkommer som residualer, således at den beregnede kapitalaflønning afhænger af forudsætningen for aflønningen af familiens arbejdskraft, mens den beregnede aflønning af arbejdskraften afhænger af forudsætningen for aflønningen af kapitalen.

De omtalte forudsætninger kan kun baseres på skøn. Ikke mindst forudsætningen for kapitalaflønningen er omgærdet af en betydelig usikkerhed, idet den ikke er uafhængig af ændringer i den generelle økonomiske udvikling, som fx inflation og inflationsforventning, ligesom skattebetragtninger kan påvirke forudsætningernes rimelighed. Aflønningen af arbejdsindsatsen er påvirket af de problemer, der ligger i fastsættelsen af henholdsvis indsatsens omfang og aflønningsniveauet. Resultatmålene er derfor først og fremmest anvendelige i sammenligninger blandt forskellige bedriftstyper, mens ændringer fra år til år kan være stærkt afhængige af forskellige faktorer såsom ejendomsprisudvikling, konjunkturforløb m.v.

Resultatmålenes niveau kan ikke umiddelbart anvendes i sammenligninger med andre timelønninger og rentesatser.

Resultatmålenes definition fremgår af efterfølgende oversigt.

Driftsresultat før renter, landbrug
 + Generelle driftstilskud
 + Omkostninger til lønnet arbejdskraft
 - Forpagtningsafgift
 - Beregnet rentebelastning af landbrugsaktivernes værdi i selveje, primo
 - Øvrige finansieringsomkostninger

Lønningsevne

Driftsresultat før renter, landbrug
 + Generelle driftstilskud
 - Beregnet vederlag til brugerfamilien
 - Forpagtningsafgift
 - Øvrige finansieringsomkostninger

Nettoudbytte

$\text{Nettoudbytte} * 100 / \text{Landbrugsaktivernes værdi i selveje, primo} = \text{Forrentningsprocent.}$

Beregningen af *forrentningsprocent* og *lønningsevne* beregnes med udgangspunkt i landbrugsaktiver i selveje og forpagtningsafgiften fratrækkes som en omkostning.

Under de definerede forudsætninger udtrykker lønningsevnen aflønningen af den samlede arbejdsindsats, mens forrentningsprocenten viser kapitalaflønningen. Lønningsevnen i forhold til de forbrugte arbejdstimer ved driften angiver lønningsevnen pr. arbejdstime.

Vederlaget for brugerfamiliens arbejdsindsats beregnes ud fra antallet af arbejdstimer for ulønnede familiemedlemmer ved driften og en timeløn for 2007 på 159 kr., som er den overenskomstmæssige løn inkl. feriepenge og pension for landarbejderne i gruppe C.